

Hva skjer med forskerne i Psykologforeningen?

An-Magritt Aanonsen

President Norsk Psykologforening

Forskere kan fagforeningsorganisere seg i Forskerforbundet og hovedorganisasjonen UNIO. Bedre er det at psykologforskere er organisert i Psykologforeningen, og at alle forskere finner en medlemsforening i Akademikerne. Forskere er grunnpilaren i Akademikernes yrkesutøvelse.

Når Tim Brennen i et debattinnlegg i forrige nummer kritiserer Psykologforeningen for ikke å representere norsk psykologisk forskning, ved å utestenge mastere i psykologi fra medlemskap, er dette ikke riktig. Masterutdanningen er en ny utdanning. Psykologforeningen har nedsatt et utvalg for å vurdere blant annet medlemskap. Det har vært en robust utvikling av både forskning og profesjon i Norge, og det ville være uansvarlig å ikke gjøre en grundig vurdering av hvordan universitetenes prioriteringer og oppbygging av masterstudier vil påvirke fag og profesjon. Psykologtittelen er imidlertid lovbeskyttet.

Utdanning og forskning er to av de aller viktigste pilarene for utviklingen av et samfunn. Det gjelder også utvikling av psykologisk kunnskap, både på grunnforskningsnivå og i anvendt forskning. Det er en grunnleggende feil ved statens lønnspolitikk med sentrale oppgjør at de med lengst utdannelse og høyest kompetanse ikke verdsettes i forhold til innsatsen de representerer og bidraget de gir til utvikling av samfunnet.

Erfaringene fra fjorårets lokale forhandlinger i forskningssektoren var at psykologene får mer enn det de ville fått hvis potten hadde blitt fordelt jevnt til alle arbeidstagerne. Dette er delvis med bakgrunn i at universitetene merker konkurransesituasjonen. For eksempel uttrykte arbeidsgiveren ved Universitetet i Oslo at kliniske psykologer var en gruppe arbeidsgiveren ønsket å prioritere, fordi man faktisk mister folk – selv forskere med lang fartstid. En professor er ikke en professor uansett fagbakgrunn. Dette har de skjønt på medisins og juss, og det har gitt uttelling for forskerne der. Psykologi er på vei inn i en tilsvarende posisjon.

Årets sentrale oppgjør i staten bærer sterkt preg av å være et lavlønnsoppgjør, særlig ved at alle som er i lavere stillinger har fått ett ekstra lønnstrinn, mens alle i høyere stillinger kun har fått et beskjedent generelt tillegg. Lokalt er det en liten pott til forhandlinger. Det er dermed liten grunn til optimisme i forhold til at forskningssektoren skal klare å holde tritt med helseforetakene, hvor minstelønningene for spesialister nå ligger rundt 500 000 og mange tjener godt over dette.

Det er et stort problem at forskerne våre i mindre grad er villige til å ta på seg tillitsverv og forhandle lønn for sin egen gruppe. Resultatene kunne blitt enda bedre om det var lokale tillitsvalgte fra universitetene som sto for forhandlingene, selvfølgelig med god støtte fra foreningen sentralt. Vi oppfordrer forskere til å snakke sammen og velge tillitsvalgte.

Med økende vektlegging i bruk av evidensbaserte metoder er det viktig at forskning også er relevant for psykologer i praksis, og at psykologer bidrar til forskning. Flere psykologer må komme med ideer, søke om prosjektmidler og delta i ulike forskningsmiljøer. En økende grad av forskningsmidler disponeres av Helseforetakene. Her har vi unike muligheter til å komme i posisjon til å forske på det vi tenker er nyttig for klinikere. Det bygges nå opp forskningsansvarlige i psykisk helse ved mange foretak; psykologer oppfordres til å ta utfordringen og søke stillinger.